

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

AZ EGSZB 534. PLENÁRIS ÜLÉSE – TISZTÚJÍTÁS, 2018.4.18.–2018.4.19.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A szociális jogok európai pillérének finanszírozása

(saját kezdeményezésű vélemény)

(2018/C 262/01)

Előadó: **Anne DEMELENNE**

Közgyűlési határozat:	2018.2.15.
Jogalap:	az eljárási szabályzat 29. cikkének (2) bekezdése saját kezdeményezésű vélemény
Illetékes szekció:	Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió
Elfogadás a szekcióülésen:	2018.3.26.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2018.4.19.
Plenáris ülés száma:	534.
A szavazás eredménye:	155/3/4
(mellette/ellene/tartózkodott)	

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Unió következő, 2020 utáni többéves pénzügyi keretéről szóló tárgyalások irányának meghatározása során figyelembe kell venni a szociális jogok európai pillérének (a „szociális pillér”) alapelveit, a pillér megvalósításának szükségességét, valamint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtását is.

1.2 A szociális pillér megvalósításához a tagállamokban fejlesztésekre van szükség. A pillérrel párhuzamosan létrehozott szociális eredménytábla rámutat az EU-szerte tapasztalható hiányosságokra és alapvető eltérésekre. E hiányosságok leküzdéséhez valamennyi szint elkötelezettségére szükség van, ideértve a tagállamok, a szociális partnerek és a civil társadalom szereplőinek szintjét is. Emellett stabil költségvetési alapra, beruházásokra és folyó kiadásokra is szükség lesz. Meg kell vizsgálni a finanszírozás lehetőségeit.

1.3 A kiadási szükségletek különösen nagyok az alacsonyabb jövedelmű országokban, valamint az utóbbi évek során a jövedelmek csökkenése által sújtott országokban. A költségvetésre és az adósságszintre vonatkozó uniós szabályokból eredő megszorítások valamilyen mértékben minden országot érintenek. Nagyobb kiadási lehetőségeket lehet teremteni a tagállamokon belül, a különböző uniós szintű programok segítségével.

1.4 A magánszektorbeli beruházások a megfelelő szabályozói feltételek létrejötte esetén támogathatnak bizonyos területeket, például a digitális hozzáférés bővítését. A magánszektorbeli beruházások azonban nem elegendőek, és nem tudnak biztosítékul szolgálni a szociálisan leggyengébb helyzetben lévők kirekesztődésével szemben, ami pedig a szociális pillér egyik fontos kérdésköre.

A tagállamokon belüli állami beruházások fokozását segítheti elő a szociális célú állami beruházások arányszabályára való hivatkozás, amely a szociális jogok európai pillére célkitűzéseinek elérése érdekében lehetővé tenné a költségvetési szabályok⁽¹⁾ rugalmasabb kezelését.

1.5 Az állami beruházások magasabb szintjét támogathatja a meglévő uniós eszközök igénybevétele is, különös tekintettel az európai strukturális és beruházási alapokra (esb-alapok), amelyek egyértelműbben összpontosíthatnak a szociális pillérben kiemelt célkitűzésekre. Az állami beruházásokat az Európai Beruházási Bank is támogathatja az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) segítségével, amely az elmúlt években lehetővé tette az EBB hitelezési szintjének fenntartását. Ennek a támogatásnak kifejezetten tartalmaznia kell a szociális pillérhez kapcsolódó célkitűzéseket, összhangban annak küldetésével.

1.6 A tagállamok és az EU az adócsalással, az adóelkerüléssel és az agresszív adótervezéssel szembeni hatékony küzdelmet is magában foglaló megfelelő adópolitikával képesek előteremteni a szociális pillér finanszírozásához való hozzájárulás további eszközeit. A kiegészítő finanszírozás hatékony felhasználásának biztosításához a szociális pillér cselekvési terveit és ütemtervét az európai szemeszter szerves részeként kell végrehajtani, különösen a nemzeti reformprogramok és konvergenciaprogramok kidolgozása során. Ezzel összefüggésben az EU-nak új megoldásokat kell keresnie saját forrásai növelésére.

1.7 A szociális pillér végrehajtásához a különböző szintek érintett szereplőinek – az európai intézmények, a tagállamok, a regionális és helyi önkormányzatok, valamint a szociális partnerek és a civil társadalom egyéb érdekcsoportjainak – aktív szerep- és felelősségvállalására, illetve részvételére van szükség.

2. Háttér

2.1 Az Európai Unió Tanácsa, az Európai Parlament és az Európai Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett és aláírt szociális jogok európai pillérének célja, hogy megerősítse a szociális jogokat, valamint hogy rövid és középtávon pozitív hatást gyakoroljon az emberek életére. A szociális pillér megvalósítása az Unió, a tagállamok és a szociális partnerek részéről közös elkötelezettséget és felelősségvállalást kíván meg.

2.2 A pillér a 27 tagállam vezetői által kinyilvánított azon felismerést tükrözi, hogy a gazdasági és társadalmi bizonytalanság kérdését prioritásként kell kezelni⁽²⁾. A szociális pillér iránti sürgős igényt indokolja többek között számos ország 2008 óta tapasztalható rossz gazdasági és szociális teljesítménye; a globalizációból, az éghajlatváltozásból, a nagy volumenű migrációból, a digitalizációból és a népesség elöregedéséből adódó új lehetőségek és új kihívások; a gazdasági és szociális élet minősége terén az EU-n belül a pénzügyi és gazdasági válság nyomán tapasztalható növekvő eltérések; valamint több ország politikai fejleményei, amelyek fenyegetést jelentenek a jövőbeni európai egységre és kohézióra. Az Európai Bizottság megválasztott elnöke az Európai Parlamentben 2014 októberében elmondott beszédében kijelentette, hogy az, hogy az EU szociális „AAA” minősítését érjen el, „legalább olyan fontos, mint a gazdasági és pénzügyi »AAA« minősítés”⁽³⁾. E cél elérése nyilvánvalóan megköveteli, hogy az EU-ban minden szint felvállalja a felelősséget. E cél teljesítése várhatóan javítani fogja a kohéziót, a politikai és társadalmi stabilitást, valamint a gazdasági teljesítményt, nem feledkezve meg eközben az automatikus stabilizátorok jelentőségéről gazdasági megrázkódtatások esetén.

2.3 Amint azt az EGSZB elismerte⁽⁴⁾, a szociális pillér politikai szándéknyilatkozatnak minősül, ugyanis továbbra sincs egyértelmű menetrend a végrehajtásához. E tekintetben a pillér befejezetlen, és nem tartalmazza új jogok és kötelezettségek elismerését. Az erős gazdasággal és a méltányos adóztatással összefüggésben az Európai Unió támogatásával megfelelő pénzügyi forrásokat kell tagállami szinten rendelkezésre bocsátani. Ez a szociális pillér végrehajtásának alapvető fontosságú aspektusa lesz.

⁽¹⁾ Tanulmányok a szigorú megszorító politikák elkerülésének érdekében az EU-ban, 1.6. pont (még nem tették közzé); Az euróvezet gazdaságpolitikája 2018, 1.8. és 3.6. pont (még nem tették közzé) (HL C 327., 2013.11.12., 11. o.); 2018. évi éves növekedési jelentés, 1.4. pont (még nem tették közzé) (HL C 226., 2014.7.16., 21. o.).

⁽²⁾ A szociális jogok európai pillére c. tájékoztató füzet, 6. o. (ISBN 978-92-79-74092-3).

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-1525_hu.htm

⁽⁴⁾ HL C 81., 2018.3.2., 145. o.

2.4 Az Európai Bizottságnak 2018 májusában kell előterjesztenie a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatát. Fontos, hogy mind a szociális pillér, mind az ENSZ fenntartható fejlődési céljai vezérfonalként szolgálnak az európai intézmények és a tagállamok számára a következő, 2020 után érvényes hosszú távú uniós költségvetés előkészítése során.

2.5 A szociális pillér megfelelő végrehajtása a tagállamokon belüli megfelelő politikai reformokon – például a minőségi munkahelyek létrehozását, a készségek fejlesztését és az állami források hatékony felhasználásának biztosítását szolgáló megfelelő mechanizmusok kialakításán – múlik. Az EGSZB korábbi véleményeivel összhangban olyan strukturális reformokat támogat, amelyek a társadalmi és gazdasági fejlődésre: a több és jobb munkahelyre, a fenntartható növekedésre, a közigazgatási és intézményi minőségre, valamint a környezeti fenntarthatóságra irányulnak⁽⁵⁾. Ezeknek a reformoknak országspecifikusnak kell lenniük, összhangban kell lenniük a jólét javítását célzó nemzeti reformprogramokkal és demokratikus támogatást kell élvezniük; nem lehet szó olyan megközelítésről, amely egyenmegoldást ír elő minden tagállam számára⁽⁶⁾.

2.6 A szociális pillér megfelelő végrehajtása emellett a rendelkezésre álló pénzügyi források megerősítését megköveteli⁽⁷⁾. Jelenleg az EU szociális kiadásai az EU-ban felmerülő összes állami szociális kiadásnak csupán átlagosan 0,3 %-át teszik ki, melynek nagy részét a tagállamok költségvetéséből finanszírozzák⁽⁸⁾. Az Egyesült Királyság Unióból való kilépése komoly következményekkel fog járni az uniós költségvetésre nézve. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy elegendő forrást kell biztosítani a szociális politikák végrehajtásához. Támogatja az Európai Parlament kérését, hogy a bruttó nemzeti jövedelem 1 %-ában megállapított jelenlegi uniós kiadási plafont 1,3 %-ra emeljék⁽⁹⁾, és úgy véli, hogy az EU saját forrásainak – például a héa emelése révén történő – növelése szociális szempontból különösen igazságtalan volna. Az EGSZB hangsúlyozza továbbá, hogy több forrást kell a kohéziós politika, a dolgozó emberek és általában az állampolgárok támogatására fordítani. Különös figyelmet kell szentelni a munkavállalók készségeinek fejlesztésére, ami a gazdaság megerősödésének a forrása. Az EGSZB ugyanakkor egyetért azzal, hogy a finanszírozást nem lehet kizárólag a biztonság, a védelem és a külső határok ellenőrzése terén fokozni. Az Európai Szociális Alap a további konvergencia fontos hajtóereje, és az EGSZB megismétli kérését, hogy a jövő kihívásainak való megfelelés érdekében ne csökkentsék az Alapot az EU következő többéves pénzügyi keretének előkészítésekor⁽¹⁰⁾.

2.7 Az Európai Bizottság által bemutatott szociális pillért kísérő szociális eredménytábla⁽¹¹⁾ célja, hogy eszközként szolgáljon az igazságosabb, erősebb szociális dimenziójú Európa célja felé való haladás nyomon követéséhez. Az eredménytáblát több kritika érte bizonyos benne használt mutatók, az összehasonlításhoz használt időtartamok és egyes esetekben az azt kísérő értelmezések miatt⁽¹²⁾. Az EGSZB korábban kérte annak javítását⁽¹³⁾.

2.8 Egyes esetekben egyértelműen nem megfelelő mutatókat alkalmaztak. Ez vonatkozik a férfiak és nők között a fizetés és a foglalkoztatás terén meglévő különbségek csökkentése terén tett előrehaladásra. A munkaórák csökkenő számát mindkét nem megszenvetve, de a férfiak jobban, mint a nők, ezért a kisebb különbség (az eredménytábla által használt mutató) nem tükröz egyértelmű javulást. Továbbá az előrehaladás értékelése során eltérő időtartamokat használtak, néha csak egy évet, néha hosszabb, még a válság 2008-as kitörése előtti időszakra visszanyúló időtartamot. A hosszabb időskála jobban megfelel a hosszú távú tendenciák jelzésére. A mutatókat ezen felül rugalmasan kell értelmezni és idővel ki kell

⁽⁵⁾ A reformok célja lehet például az üzleti környezet javítása, a vállalatok és a K+F-kiadások finanszírozása; a vállalatok, az ágazatok és a gazdaságok termelékenységének növelése; a jó minőségű, magasabb béreket fizető munkahelyek létrehozásának előmozdítása, valamint ezzel egyidejűleg az ideiglenes és bizonytalan, alacsony béreket fizető munkahelyek visszaszorítása; a kollektív tárgyalás és azon belül a szociális partnerek önállóságának erősítése, valamint a szociális párbeszéd erősítése helyi, regionális, nemzeti és európai szinten; a közigazgatás megreformálása oly módon, hogy azt a gazdasági és társadalmi fejlődés érdekében hatékonyabbá, a nyilvánosság számára pedig átláthatóbbá tegyék; az oktatási és képzési rendszerek minőségének fejlesztése a munkavállalók számára, hogy esélyegyenlőséget és eredményeket teremtsenek minden társadalmi csoport számára.

⁽⁶⁾ A tagállami strukturális reformok támogatása, 3.9. pont (még nem tették közzé).

⁽⁷⁾ HL C 81., 2018.3.2., 145. o.

⁽⁸⁾ Vitadokumentum Európa szociális dimenziójáról, 24. o.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament 2018. március 14-i állásfoglalása a következő többéves pénzügyi keretről: a Parlament 2020 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló állásfoglalásának előkészítése (2017/2052(INI)); társelőadó: Jan Olbrycht és Isabelle Thomas, 14. pont.

⁽¹⁰⁾ HL C 81., 2018.3.2., 145. o.; HL C 81., 2018.3.2., 131. o.

⁽¹¹⁾ <https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/social-scoreboard/#>.

⁽¹²⁾ Galgóczi B. et al. „The Social Scoreboard Revisited”, ETUI, 2017.

⁽¹³⁾ HL C 81., 2018.3.2., 145. o.

igazítani, felhasználva a szakértelem fejlődését valamint az Eurofoundból és egyéb hasonló forrásokból származó újabb adatokat. A mutatókat a szociális partnerek és a civil társadalom egyéb érdekelt feleinek bevonásával folytatott nyílt vita eredményeképpen kell felülvizsgálni és aktualizálni.

2.9 A fenntartások ellenére az eredménytábla jelzi a meghatározott célkitűzések elérése terén előttünk álló feladat nagyságrendjét. Rámutat az egyes tagállamok hiányosságaira és a tagállamok közötti jelentős szinteltérésekre, amelyek növekvő szociális egyenlőtlenségekhez vezethetnek. A jövedelmek, az életszínvonal, a szociális biztonság, a jóléti ellátás, az iskolázottság és a digitális hozzáférés elfogadható szintjét egyértelműen nem minden tagállam éri el.

2.10 A foglalkoztatási és munkanélküliségi szinttel kapcsolatos adatok mutatják az eltérések mértékét. A foglalkoztatási ráta Görögországban 56 % volt, miközben Svédországban a 81 %-ot is elérte. A munkanélküliségi ráta Görögországban 23 % volt, szemben a németországi 4 %-kal, ami a legalacsonyabb szám az EU-ban. Az eredménytáblából származó adatok arra utalnak, hogy az EU-ban a szociális körülmények terén nagy eltérések mutatkoznak, mivel egyes országokban a ki nem aknázott potenciál szintje sokkal magasabb, mint máshol.

2.11 Sok más mutató szintén ebbe az irányba mutat. Így például a korai iskolaelhagyók aránya Spanyolországban a 18–24 év közötti népesség 20 %-át is eléri, míg Horvátországban ez a szám kevesebb, mint 3 %. Ez utóbbi szintén meglehetősen alacsony adat a fiatalok általános helyzetét tekintve: a fiatalok munkanélküliségirata-mutatója Horvátországban az egyike a legrosszabbaknak az EU-ban. A szegénység által veszélyeztetett népesség aránya Bulgáriában eléri a 40 %-ot, szemben a 23 %-os uniós átlaggal.

2.12 A NEET-ráta⁽¹⁴⁾ (a 15 és 24 év közötti, nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok aránya) 20 % (Olaszország) és kevesebb, mint 5 % (Hollandia) között mozog. Aktivizálási támogatást (ideértve a képzést, a foglalkoztatási ösztönzőket és a hasonló intézkedéseket) Dániában a dolgozni kívánók 54 %-a, míg Bulgáriában a dolgozni kívánóknak kevesebb, mint 3 %-a vesz igénybe.

2.13 Az egész napos gyermekgondozásban lévő 0 és 3 év közötti gyerekek aránya 1,1 %-tól (Szlovákia) több, mint 77 %-ig (Dánia) terjed. A főként pénzügyi korlátokra visszavezethető kielégítetlen egészségügyi szükségletekről az észtek és a görögök több, mint 12 %-a számolt be, ugyanez Ausztriában minimális.

2.14 Az EU egészében a népesség 44 %-a nem rendelkezik megfelelő digitális készségekkel, a 74 %-os szinttől (Bulgária) a 14 %-osig (Luxemburg) terjedően.

2.15 A szociális pillér megvalósítása ezért sok polgár szociális és munkaerőpiaci körülményeit javítaná, és ezáltal növelné az EU gazdasági potenciálját. Ez a jelenleg lemaradó országok felzárkózását jelenti. Egyes mutatók a legutóbbi években elért javulásról számolnak be, de nem az összes területen, és még ezekben az esetekben is jelentős eltérések maradtak.

2.16 A szociális pillér megvalósítása hatalmas kihívás, amelyhez a tagállamok elkötelezettségére és az Európai Unió támogatására van szükség. Ezek mellett teljeskörűen be kell vonni a szociális partnereket, valamint ösztönözni és támogatni kell közös fellépéseiket, konkrétan a kollektív megállapodások megkötését és szélesebb körben történő alkalmazását, különösen a foglalkoztatásbiztonság, a munkahelyek minősége, a bértételek és a munkahelyi egészségvédelem és biztonság területén. A civil társadalmi szervezetek a problémák terén szerzett tapasztalataikkal és ismereteikkel szintén fontos hozzájárulást tudnak nyújtani. Emellett a magánvállalkozások is jelentős támogatást nyújthatnak a köz- és a magánszféra közötti partnerségek, valamint a készségek és képesítések vállalkozásokon belüli fejlesztésébe való beruházás révén.

3. Szakpolitikai területek

3.1 A végrehajtás további lépései magukban foglalhatnak új jogalkotási és nem jogalkotási jellegű intézkedéseket, beleértve annak biztosítását, hogy a már elfogadott politikákat ténylegesen végrehajtsák a tagállamokon belül, valamint az európai szemeszter alkalmazását és az annak folyamatában kiadott országspecifikus ajánlásokat⁽¹⁵⁾. A szociális partnerek bevonása minden szinten elengedhetetlen e kezdeményezések sikeres végrehajtásához.

⁽¹⁴⁾ „Nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő”.

⁽¹⁵⁾ HL C 81., 2018.3.2., 145. o.

3.2 A 2015-ös és/vagy 2016-os országspecifikus ajánlások a szociális pillérben szereplő területeket tárgyaltak, nevezetesen a nyugdíjakhoz, a közszolgáltatásokhoz, a szociális és az egészségügyi ellátáshoz, a gyermekgondozáshoz, a lakhatáshoz, a készségek fejlesztéséhez, az aktív munkaerőpiaci politikákhoz és az oktatáshoz kapcsolódóan.

3.3 Mindazonáltal ahhoz, hogy ezeknek az ajánlásoknak súlya legyen, azon a feltételezésen kell alapulniuk, hogy a szükséges finanszírozás rendelkezésre fog állni. Ebben az EU – különböző programjaival, valamint az állami költségvetéssel és az államadósságszintekkel kapcsolatos szabályok rugalmas kezelésével – pozitív szerepet játszhat.

3.4 A beruházások és a finanszírozás kérdése a szociális pillér által lefedett valamennyi területen felmerül valamilyen módon. A szociális eredménytábla segít továbbá rámutatni a beruházások szükségességére bizonyos területeken valamennyi tagállamban, és különösen az alacsony jövedelmű tagállamokban. A szociális pillér finanszírozása ezért összefügg a makrogazdasági politika kérdéseivel, a társadalmi megosztottság helyett a szociális konvergenciára irányuló gazdasági-irányítási politikákkal, az euróövezet irányításáról folytatott eszmecserekkal, valamint a beruházások, köztük a szociális beruházások ösztönzésére irányuló politikákkal.

3.5 Az EGSZB korábban már rámutatott számos pozitív hatásra, amelyek a jól megtervezett, hatékony és eredményes, jövőorientált szociális beruházásokból eredtek. Az ilyen beruházásokra az Európai Bizottság szociális beruházási csomagjában elfogadottaknak megfelelően nem költségként, hanem az európai növekedési és foglalkoztatási potenciálba történő befektetésként kell tekinteni. Az EGSZB sajnálja, hogy nem tettek többet ezeknek a célkitűzéseknek a tényleges megvalósításáért. A szociális beruházások idővel – magasabb foglalkoztatás és jövedelmek, jobb egészség, alacsonyabb munkanélküliség, jobb oktatás, kisebb mértékű szegénység és társadalmi kirekesztés stb. formájában – gazdasági és társadalmi értelemben is megtérülnek. Emellett javítják az egyének gyarapodását és jóllétét is, miközben fellendítik a gazdaságot azáltal, hogy képzettebb munkaerőt, magasabb termelékenységet és foglalkoztatást biztosítanak. Az ilyen beruházások, különösen, ha a fenntartható növekedést is fokozzák, hozzájárulnak az emberek készségeinek és képzéseinek megerősítéséhez is, javítják lehetőségeiket a társadalomban és a munkaerőpiacon, valamint ösztönzik a gazdaságot, elősegítve, hogy az EU megerősödjön ki a válságból. Ezenfelül fokozzák a közkiadások hatékonyságát és eredményességét, ami közép- és hosszú távon⁽¹⁶⁾ megtakarításokhoz vezet az állami költségvetések számára. Az EGSZB már korábban hangsúlyozta továbbá a szociális szférában történő fellépés és az abba irányuló beruházás elmulasztásának hosszú távú költségeit. Szintén kiemelte ezzel összefüggésben az erős szociális biztonsági rendszerekre irányuló beruházások fontosságát, mivel azok automatikus stabilizátorként funkcionálnak⁽¹⁷⁾.

3.6 A szociális pillérben többek között a következő témák kerültek felsorolásra, mint amelyeket nem lehet nagyobb mértékű beruházás vagy folyó kiadások nélkül kezelni: a minőségi és befogadó oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz való jog; az álláskereséshez nyújtott támogatás; a nemek közötti egyenlőség javítása és a nemek közötti bérszakadékok csökkentése; a dolgozói szegénység megakadályozása; a gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférés; a megfizethető kisgyermekkorai nevelés; a megfelelő szociális védelem; a megfelelő álláskeresési járadékok; a megfelelő jövedelmet biztosító nyugdíj; méltóság az idős korban; a megfizethető és jó minőségű megelőző és gyógyító egészségügyi ellátás; a megfizethető, hosszú távú, minőségi ápolási-gondozási szolgáltatások; a jó minőségű szociális lakások vagy lakhatási támogatás; valamint a vízellátáshoz, a szennyvízelvezetéshez, az energiához, a közlekedéshez, a pénzügyi szolgáltatásokhoz és a digitális távközléshez való hozzáférés.

3.7 A gazdasági és társadalmi növekedés főbb uniós forrásai az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok), az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (IFK), a versenyképességi programok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA). A beruházások emellett származhatnak a tagállamok saját költségvetéseiből és magánforrásokból is.

3.8 Az európai strukturális és beruházási alapok jelentik a legjelentősebb, a beruházások felügyeletére és értékelésére irányuló komplex folyamatokkal is rendelkező forrást, amelyet az EGSZB egy korábbi véleményében a reálgazdaságba történő több beruházás elérésének egyik eszközeként azonosított. Az alapok az állami szektorbeli beruházások növekedését eredményezték az alacsonyabb jövedelmű országokban, ám nem voltak elegendőek ahhoz, hogy kompenzálják az egyéb forrásokból származó beruházások csökkenését, illetve hogy biztosítsák a gyors felzárkózást gazdasági és szociális szinten. A szociális pillér végrehajtására irányuló erőfeszítések támogatása érdekében fontos biztosítani ezeknek az alapoknak a megerősítését és növelését. Az EGSZB megismétli, hogy támogatja az esb-alapokra irányadó szabályozás felülvizsgálatát, valamint hozzájárulásuk hatékonyságának és eredményességének jobb értékelését⁽¹⁸⁾.

3.9 Van lehetőség annak biztosítására, hogy a beruházások céljai összhangban legyenek a szociális pillér célkitűzéseivel mind az elvégzett tevékenységek, mind pedig a méltányos foglalkoztatási gyakorlatok biztosításához és az egyébként kirekesztett csoportok támogatásához szükséges feltételek szempontjából.

⁽¹⁶⁾ HL C 125., 2017.4.21., 10. o.

⁽¹⁷⁾ HL C 226., 2014.7.16., 21. o.

⁽¹⁸⁾ HL C 303., 2016.8.19., 94. o.

3.10 Az ESBA garanciát nyújt az Európai Beruházási Banknak, ami által ez utóbbi képessé válik arra, hogy fenntartsa a hitelek szintjét, amely egyébként csökkent volna. Mint az EBB projektjei általában, az ESBA is támogathatja a szociális pillérrel összhangban lévő projekteket. Bizonyos esetekben meg is teszi ezt (bizonyos szociális vállalkozások és bizonyos egészségügyi és szociális ellátások támogatása). A támogatások súlypontja a hagyományosabb kereskedelmi projektek irányába tolódott el, ezért a társadalmi haszon inkább csak melléktermék, nem pedig maga a cél.

3.11 Az EGSZB az ESBA-intézkedések társadalmi dimenziójának megerősítését kérte például az oktatás, a képzés, a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás terén, a kreatív és a kulturális iparág, az innovatív egészségügyi és orvosi megoldások, illetve a szociális szolgáltatások, a szociális lakhatás és a gyermekgondozás, valamint az idegenforgalmi és környezetvédelmi infrastruktúrák fejlesztése révén. Az európai beruházási tervnek egyértelműen támogatnia kellene a COP21 kötelezettségvállalásait⁽¹⁹⁾.

3.12 Emellett kevés hangsúlyt kap a foglalkoztatási feltételekre, a hátrányos helyzetű csoportok integrációjára és a szociális szolgáltatások fizikai infrastruktúrájába történő beruházásokra irányuló projektek értékelése és felülvizsgálata.

3.13 Volt egy kezdeti kötelezettségvállalás arra, hogy az ESBA-források elosztásakor ne vegyenek figyelembe földrajzi megfontolásokat, és néhány alacsonyabb jövedelmű ország nagyon keveset kap, annak ellenére, hogy nyilvánvalóan többre lenne szükségük. A szabályok megfelelő módosítása biztosíthatja, hogy a fellépés második szakaszában a kevésbé fejlett országok elsőbbséget élvezzenek.

3.14 A szociális pillér végrehajtásának finanszírozása nagymértékben függ majd a tagállami szinten rendelkezésre álló forrásoktól is. Az elkövetkező években szükség lesz a beruházások, valamint a tevékenységek működési költségeinek állami költségvetésekből történő finanszírozására. Ezt az EU költségvetésre és adósságra vonatkozó szabályai korlátozhatják⁽²⁰⁾. Ahogyan azt az EGSZB már többször is hangsúlyozta⁽²¹⁾, fontolóra kell venni az ezekben megengedett rugalmasság növelését, például egy olyan „arany szabály” révén, amely a szociális pillér céljainak elérése érdekében lehetővé tesz szociális célú állami beruházásokat. Ennek eszköze egyebek közt: a jövedelemszintek emelése, a társadalmi kohézió fokozása és az egyébként hátrányos helyzetű csoportok kirekesztődésének megelőzése, akik enélkül nem képesek teljes mértékben részt venni a társadalomban, illetve ezzel párhuzamosan fenntartható gazdasági növekedés megvalósítása.

3.15 A szociális célok finanszírozásában kulcsfontosságú az üzleti és vállalati felelősségvállalás is. A magánberuházások önmagukban nem érhetik el a szociális pillér célkitűzéseit, lehetővé kell tenni azonban, hogy az állami felelősség mellett a magánberuházások is hozzájárulhassanak ahhoz számos érintett területen (többek között a foglalkoztatás, a digitális készségek javítása és a szociális ellátás területén). Ennek eszköze mindenképp a megfelelő szabályozási keretek és az állami forrásokból – például az európai strukturális és beruházási alapokból és/vagy az EBB-től – származó pénzügyi támogatás biztosítása.

3.16 Fel kell ismerni, hogy a szociális pillér végrehajtásához pénzügyi forrásokra van szükség, és ennek megfelelően kell tervezni. A megfelelő intézményi keretek már rendelkezésre állnak. Az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) és az ESBA feladatmeghatározásait egyértelművé kell tenni, hogy azok kifejezetten hivatkozzanak a szociális pillérre, a céljainak előmozdításával kapcsolatos költségeket pedig biztosítani kell az uniós költségvetésben és a tagállamok költségvetéseiben.

3.17 Végezetül, az adócsalás, az adóparadicsomok és az agresszív adótervezés elleni küzdelemmel összefüggésben és a tagállamok közötti tisztességtelen adóverseny mérséklése érdekében⁽²²⁾ meg kell erősíteni az Európai Bizottság által (a multinacionális cégek és az egyének tekintetében) a méltányos adózással összefüggésben hozott intézkedéseket⁽²³⁾, valamint intézkedéseket kell hozni az uniós költségvetési források hűtlen kezelésének és az ezzel kapcsolatos csalásoknak a leküzdésére. A szociális pillér finanszírozására szolgáló új adóbevételi források keresése kapcsán a szubszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett olyan adózási formákat kellene támogatni, amelyek figyelembe veszik az egyes források hozzájárulási képességét, és tiszteletben tartják a fenntartható gazdasági növekedést ösztönző lépéseket.

⁽¹⁹⁾ HL C 75., 2017.3.10., 57. o.

⁽²⁰⁾ HL C 177., 2016.5.18., 35. o.

⁽²¹⁾ Tanulságok a szigorú megszorító politikák elkerülésének érdekében az EU-ban, 1.6. pont (még nem tették közzé); Az euróvezet gazdaságpolitikája 2018, 1.8. és 3.6. pont (még nem tették közzé) (HL C 327., 2013.11.12., 11. o.); 2018. évi éves növekedési jelentés, 1.4. pont (még nem tették közzé) (HL C 226., 2014.7.16., 21. o.).

⁽²²⁾ HL C 81., 2018.3.2., 131. o.

⁽²³⁾ 2018. évi éves növekedési jelentés, 3.3.4. pont (még nem tették közzé).

3.18 Az EU költségvetésének finanszírozását illetően az EGSZB egyetért a saját forrásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport „Az EU jövőbeli finanszírozása” című jelentésének elemzésével, mely szerint az új költségvetésnek túlnyomórészt független, átlátható és méltányos saját forrásokra kell támaszkodnia ⁽²⁴⁾. Az EGSZB ezenkívül úgy véli, hogy el kellene érni a költségvetés megnövelését.

Kelt Brüsszelben, 2018. április 19-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER

⁽²⁴⁾ HL C 81., 2018.3.2., 131. o.